

pielikums

Aizkraukles novada domes
#SEDES_NORISES_DATUMS_V_G# sēdes
lēmumam Nr. #LEMUMA_NUMURS# (protokols Nr. #SEDES_NR#, .p.)

**Grozījumi Aizkraukles novada domes 2023. gada 21. decembra
saistošajos noteikumos Nr. 2023/23
“Par vienreizēju pabalstu Aizkraukles novada iedzīvotājiem nozīmīgā dzīves jubilejā”
apstiprināšanu**

**Saistošie noteikumu Nr. 2025/_
Grozījumi Aizkraukles novada domes
2023. gada 21. decembra
saistošajos noteikumos Nr. 2023/23
“Par vienreizēju pabalstu Aizkraukles novada iedzīvotājiem nozīmīgā dzīves jubilejā”
PASKAIDROJUMA RAKSTS**

1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	1.1. saistošo noteikumu izdošanas mērķis – ko pašvaldība vēlas sasniegt ar saistošajiem noteikumiem, kādi būs ieguvumi: 1.1.1. Pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem vēlas nodrošināt pieejamību pabalstam visiem senioriem, kuriem tas ir paredzēts, ieviešot iespēju iesniegt kolektīvo iesniegumu. Tas īpaši svarīgi personām, kuras vecuma, veselības vai funkcionālo traucējumu dēļ nevar pašas sagatavot un iesniegt iesniegumu. Šis mehānisms nodrošinās, ka ar personu grupas pārstāvja palīdzību tiks saglabātas senioru tiesības uz pabalsta saņemšanu, tādējādi veicinot sabiedrības solidaritāti, iedzīvotāju līdzdalību un kopienas iesaisti sociālo jautājumu risināšanā. Turklāt pabalsta mērķis galvenokārt kalpo kā simboliska dāvana senioriem nozīmīgā dzīves jubilejā, līdz ar to pabalsta saņemšanas process nedrīkst radīt personām papildus administratīvo slogu vai sarežģījumus, tam jābūt vienkāršam un pieejamam, lai pilnībā īstenotu šī atbalsta sociālo un emocionālo nozīmi. Vienlaikus tiks palielināts pabalsta apmērs 80 un 90 gadu vecuma sliekšni sasniegušiem senioriem. 1.1.2. Plānotie ieguvumi: 1.1.2.1. vienkāršotāka pabalsta saņemšanas kārtība; 1.1.2.2. Pašvaldības sociālās atbildības stiprināšana, nodrošinot elastīgu un iekļaujošu regulējumu; 1.1.2.3. lielāks finansiālais atbalsts. 1.2. problēmas raksturojums, kuras risināšanai nepieciešami saistošie noteikumi: Pašreizējā regulējuma ietvaros konstatēts, ka daļa senioru informācijas trūkuma vai veselības stāvokļa dēļ neiesniedz iesniegumu pabalsta saņemšanai, kā rezultātā viņi nesaņem paredzēto sociālo atbalstu. Šī situācija ierobežo tiesību realizāciju un rada nevienlīdzīgu pieejamību pabalstam.
--	--

	1.3. pastāvošais tiesiskais regulējums, tā būtības skaidrojums un pastāvošā tiesiskā regulējuma nepilnību raksturojums: Šobrīd esošais regulējums paredz, ka, lai saņemtu pabalstu personai vai tās likumīgajam pārstāvim ir jāiesniedz iesniegums Sociālajā dienestā vai Pašvaldībā. Grozījumu mērķis ir paplašināt iesniegšanas iespējas, ieviešot kolektīvo iesniegumu, kas ļauj personu grupas pārstāvim palīdzēt sagatavot un iesniegt dokumentus senioru interesēs, nodrošinot viņu tiesības uz sociālo atbalstu. 1.4. ja norādītās problēmas risināšanai nav tiesiskā regulējuma, tad skaidro, kādas sekas rada tiesiskā regulējuma neesamība 1.4.1. Neieviešot jauno regulējumu, pastāv risks, ka personas, kuras vecuma, veselības stāvokļa vai funkcionālo traucējumu dēļ nespēj patstāvīgi sagatavot un iesniegt iesniegumu, nesaņem paredzēto pabalstu. 1.4.2. Nevienlīdzīga tiesību realizācija – tiek pārkāpts vienlīdzības princips, jo daļa iedzīvotāju praktiski nevar izmantot savas tiesības uz paredzēto pabalstu. 1.5. ja paredzēta administratīvā atbildība par saistošo noteikumu pārkāpšanu, pamato tās noteikšanas nepieciešamību un tvērumu: Nav attiecināms 1.6. iespējamo alternatīvu, kas neparedz tiesiskā regulējuma izstrādi, raksturojums, to ieviešanas trūkumi un priekšrocības: Pašvaldība varētu turpināt piemērot esošo pabalstu. 1.6.1. Priekšrocības: nav nepieciešama jaunu normatīvo aktu izstrāde un administratīvie resursi; 1.6.2. Trūkumi: daļa senioru nesaņems paredzēto pabalstu.																				
2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu	2.1.saistošo noteikumu īstenošanas fiskālās ietekmes prognoze uz pašvaldības budžetu, iekļaujot attiecīgus aprēķinus: 2.1.1. neietekmē ieņēmumu daļu; Nav ietekmes 2.1.2. palielina izdevumu daļu: <table><tr><th>Gads</th><th>Pabalsts 80 gadi (50 euro)</th><th>Pabalsts 90 gadi (60 euro)</th><th>Pabalsts 100+ gadi (100 euro)</th><th>Kopā (EUR)</th></tr><tr><td>2026</td><td>8500</td><td>3780</td><td>100</td><td>12380</td></tr><tr><td>2027</td><td>9250</td><td>4680</td><td>100</td><td>14030</td></tr><tr><td>2028</td><td>9650</td><td>5160</td><td>300</td><td>15110</td></tr></table> Prognozes balstītas uz 2025.gada novembra iedzīvotāju struktūras datiem, taču faktiskais pabalstu saņēmējs varētu būt mazāks, ņemot vērā mirstības tendences, dzīvesvietas maiņu un citus faktorus. 2025.gadā šim mērķim plānoti 7 600 euro, 2026.gadā plānots, ka pabalstu varētu pieprasīt 70% no iedzīvotāju skaita, līdz ar to izdevumu daļā tiek plānoti 8 666 euro. 2.1.3. ietekme uz citām pozīcijām budžeta ieņēmumu vai izdevumu daļā (piemēram, vai, lai īstenotu saistošos noteikumus, jāsamazina finansējums citām pozīcijām)	Gads	Pabalsts 80 gadi (50 euro)	Pabalsts 90 gadi (60 euro)	Pabalsts 100+ gadi (100 euro)	Kopā (EUR)	2026	8500	3780	100	12380	2027	9250	4680	100	14030	2028	9650	5160	300	15110
Gads	Pabalsts 80 gadi (50 euro)	Pabalsts 90 gadi (60 euro)	Pabalsts 100+ gadi (100 euro)	Kopā (EUR)																	
2026	8500	3780	100	12380																	
2027	9250	4680	100	14030																	
2028	9650	5160	300	15110																	

	Nav ietekmes 2.2.informācija par nepieciešamajiem resursiem sakarā ar jaunu institūciju vai darba vietu veidošanu, esošo institūciju kompetences paplašināšanu, lai nodrošinātu saistošo noteikumu izpildi: Nav attiecināms
3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci	3.1. sociālā ietekme: Tieša ietekme. Labāka pieejamība sociālajam atbalstam – kolektīvā iesnieguma iespēja ļaus palīdzēt personām, kuras vecuma, veselības vai funkcionālo traucējumu dēļ nevar patstāvīgi iesniegt dokumentus, tādējādi mazinot sociālo nevienlīdzību. 3.2. ietekme uz vidi: Nav tiešas ietekmes 3.3. ietekme uz iedzīvotāju veselību: Nav tiešas ietekmes. 3.4. ietekme uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā Nav tiešas ietekmes 3.5. ietekme uz konkurenci Nav tiešas ietekmes
4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām	4.1. institūcija, kurā privātpersona var vērsties saistošo noteikumu piemērošanā: Aizkraukles novada Sociālais dienests, Pašvaldības Centrālās pārvaldes Juridiskā nodaļa. 4.2.galvenie procedūras posmi un privātpersonām veicamās darbības, ko paredz saistošo noteikumu projekts, tai skaitā akcentē, kā piedāvātais regulējums maina līdzšinējo kārtību: 4.2.1.Lai saņemtu pabalstu, persona vai tās pilnvarotais pārstāvis, vai personu grupa ar kolektīvo iesniegumu Sociālajā dienestā vai Aizkraukles novada pašvaldības klientu apkalpošanas centros iesniedz iesniegumu trīs mēnešu laikā no šajos noteikumos norādītā vecuma sasniegšanas brīža. 4.2.2.Pabalsts tiek piešķirts bez personas materiālās situācijas izvērtēšanas. 4.2.3.Sociālais dienests lēmumu par pabalsta piešķiršanu pieņem mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas dienas. 4.2.4.Par pieņemto lēmumu Aizkraukles novada Sociālais dienests informēs personu. 4.2.5.Pabalsts tiek ieskaitīts pabalsta pieprasītāja norādītajā kredītiestādes kontā 10 darba dienu laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas. Ja pabalsta pieprasītājam nav konta kredītiestādē, pabalsts tiek izmaksāts tuvākajā Aizkraukles novada pašvaldības kasē. 4.3. paredzētās administratīvo procedūru izmaksas: Nav ietekmes.
5. Ietekme uz pašvaldības	5.1.pašvaldību funkcijas, kuru izpildei tiek izstrādāti šie saistošie noteikumi:

funkcijām un cilvēkresursiem	Pašvaldību likuma 5. panta pirmajā daļā noteiktās pašvaldības brīvprātīgās iniciatīvas izpildei – iedzīvotāju interesēs brīvprātīgi īstenot iniciatīvas ikvienā jautājumā, ja tās nav citu institūciju kompetencē un šādu darbību neierobežo citi likumi. 5.2.pašvaldības cilvēkresursi, kas tiks iesaistīti saistošo noteikumu īstenošanā (tostarp, vai tiks uzlikti jauni pienākumi vai uzdevumi esošajiem darbiniekiem, veidotas jaunas darba vietas u.tml.): Saistošo noteikumu izpildei nav nepieciešams veidot jaunas Pašvaldības institūcijas, darba vietas.
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	6.1. saistošo noteikumu izpildē iesaistītās institūcijas, tai skaitā, vai paredzēta jaunu institūciju izveide, esošo likvidācija vai reorganizācija: Saistošo noteikumu izpilde tiks nodrošināta Pašvaldības iestāžu esošo funkciju un uzdevumu ietvaros, nav paredzēta jaunu institūciju izveide vai esošo institūciju reorganizācija. 6.2. izpildes nodrošināšanai nepieciešamie resursi un to pamatotība: Esošie resursi, papildus netiks veidoti.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	7.1.vai saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai: Saistošie noteikumi atstās tiešu, pozitīvu ietekmi Aizkraukles novada iedzīvotājiem. Saistošie noteikumi veicinās sociāli labvēlīgāku stāvokli, samazinot nevienlīdzību. 7.2. samērīgums: 7.2.1.vai pašvaldības izraudzītie līdzekļi ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai: ir piemēroti leģitīmā mērķa sasniegšanai, jo tie veicina vienlīdzīgu piekļuvi sociālajai palīdzībai, ņemot vērā personas individuālos apstākļus, vienlaikus ievērojot pašvaldības kompetences robežas un resursu iespējas. 7.2.2.vai nav saudzējošāku līdzekļu leģitīmā mērķa sasniegšanai: Saistošie noteikumi paredz tikai to, kas ir vajadzīgs noteikumu mērķa sasniegšanai. 7.2.3.vai pašvaldības rīcība ir atbilstoša: Pašvaldības rīcība izstrādājot saistošos noteikumus ir samērīga, atbilstoši pašvaldības finansiālajām iespējām; tas netraucē pašvaldības kompetencē esošo autonomo funkciju un deleģēto pārvaldes uzdevumu izpildei.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	8.1.sabiedrības pārstāvji (tostarp biedrības, nodibinājumi, apvienības u.tml.), ar kuriem notikušas konsultācijas saistošo noteikumu izstrādes procesā: Nav notikušas 8.2.izmantotais sabiedrības līdzdalības veids (lai atspoguļotu, kā pašvaldības ir centusies sasniegt mērķgrupu, kā arī noskaidrot pēc iespējas plašākas sabiedrības viedokli): Saskaņā ar Pašvaldību likuma 46. panta trešo daļu saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2025. gada

	28.novembra līdz 2025. gada 12. decembrim publicēts pašvaldības oficiālajā tīmekļvietnē www.aizkraukle.lv sabiedrības viedokļa noskaidrošanai.
--	---

Sēdes vadītājs,
domes priekšsēdētājs

Leons Līdums